

I. megoldás. 1. Az 1458. gyakorlatban¹ $n = 3$ esetre bizonyítottuk az állítást. Az ottani II. megoldás általánosításaként megmutatjuk, hogy a következő utasításokkal egy, a követelményeknek megfelelő programot bonyolítunk le.

α) egy hosszú asztalra n sakktáblát festünk rá egy sorban, és az asztal egyik oldalán levő felület balról jobbra megszámozzuk 1-től n -ig, a túlsó oldali féltáblákat pedig ugyancsak balról jobbra $(n + 1)$ -től $(2n)$ -ig. (A t sorszámú féltábla a $(2n + 1 - t)$ sorszámúval együtt alkot egy teljes táblát.)

β) Ugyancsak 1-től $2n$ -ig számozzuk meg a sakkozókat, és az 1. versenynapra mindenkit a magáéval egyező sorszámú féltáblához ültetünk le játszani.

γ) A $(2n)$ sorszámú játékos minden további játéknapon is a $(2n)$ -es féltáblához ültetjük.

δ) A többi játékosokat napról napra a $(2n - 1)$ -edik versenynapig – ennyi mérkőzést kell mindegyiküknek játszania – az előző napi helyüknél 1-gyel kisebb sorszámú féltáblához ültetjük, kivéve azt, aki az 1-es féltáblánál ült, őt másnapra a $(2n - 1)$ -eshez ültetjük.

2. Így mindenkinek mind a $(2n - 1)$ napon van ellenfele, és csak azt kell belátnunk, hogy bármely két kiszemelt játékos pontosan egy napon ül egymással szemben. Nyilvánvaló, hogy ez a $(2n)$ -edik játékosra teljesül, ő a d sorszámú versenynapon a d -edik sakkozóval mérkőzik meg; tehát fordítva, a többiek is mind játszanak vele. Erre tekintettel tovább úgy vesszük, hogy $(2n)$ -es ott sincs, a d -edik napon a d -edik játékos szabadnapos; ezáltal programunk $(2n - 1)$ számú játékos körmérkőzésére is alkalmazható. Úgy vesszük, hogy a szabadnaposé az 1-esen felül a $(2n)$ -es féltábla is.

Tetszőleges sakkozópár mérkőzésének napját az alábbiak szerint kapjuk. Gondoljuk zárt körbe állítva a $(2n - 1)$ versenyzőt sorszámaik rendjében, az 1-est és a $(2n - 1)$ -est is szomszédnak véve. A körben a kiszemelt i, j játékosok közti húr egyik partján páratlan számú sakkozó alkotja az ívet, a másikon páros számú, ami 0 is lehet. Keressük meg az előbbi ívet „megfelező” játékos (ti. akit i -től és j -től ugyanannyi játékos választ el), és ültessük le a játékosok körét asztalunk köré úgy, hogy a „felező” játékos legyen a szabadnapos. Az ő sorszáma adja meg, hányadik versenynapon játsszák az $i : j$ mérkőzést.

Mármost i -t rögzítve, j -vel bejárva a többi játékosokat, a páratlan számú játékos tartalmazó ívet felező játékos napról napra más lesz, így az i játékos minden versenytársával megmérkőzik és mindegyikkel más versenynapon. – Ezzel az állítást bebizonyítottuk.

II. megoldás. Teljes indukcióval bizonyítjuk az állítást, az I. megoldásból csak azt használva fel, hogy $(2n - 1)$ számú sakkozó esetre mindig megfelel a $2n$ játékosra készített program.

Tegyük fel, hogy s számú játékos esetre már beláttuk az állítást, erre támaszkodva $2s$ számú játékos esetre bizonyítunk. Vehetjük, hogy s számú fiú és s számú leány játszik. Először az egyneműek játszmaikat bonyolítjuk le.

Ha s páros, akkor a feltevés alapján az egyneműek játszmaí a verseny $(s - 1)$ -edik napján befejeződnek. Az s -edik naptól kezdve egy körgyűrű alakú asztal belső s helyére ültetjük tetszőleges rendben a leányokat – és az ő helyüket a hátra levő napokra rögzítjük –, majd velük szembe a fiúkat ugyancsak tetszőlegesen –, ezeket pedig napról napra 1 hellyel tovább ültetjük ugyanabban a körüljárési irányban. Így a hátra levő s nap alatt minden egyes fiú minden egyes leánnyal lejátssza a mérkőzését, a verseny az $(s - 1) + s = (2s - 1)$ -edik napon befejeződik.

Ha pedig s páratlan, akkor az egyneműek mérkőzései s napig tartanak, viszont napról napra 1 leány és 1 fiú szabadnapos, ővelük már ekkor játszhatjuk le mérkőzésüket, tovább pedig úgy módosítjuk a fentieket, hogy az $(s + 1)$ -edik napon előkészítésül minden egyes fiút azzal az (egyetlenegy) leánnyal ültetünk szembe, akivel már játszott, és a fiúk így kialakított körét azonnal 1 hellyel tovább léptetjük. Így a különeműek mérkőzései csak $(s - 1)$ napig tartanak és a teljes $(2s - 1)$ nap alatt mindenki mindenkivel egyszer szembekerül.

$s = 2$ játékosra a program egyetlen mérkőzésből áll. Ebből bizonyításunk szerint 4 és 3 játékos esetre létezik program, majd 8 és 7, valamint 6 és 5 játékosra, ezekből nyilvánvalóan a 16-ig, ..., 2^r -ig terjedő számokra, és így tovább.

¹Lásd a megoldást K. M. L. 51. (1975) 13. oldal.